herpy

KAMELEONTER

Cameroon Two-horned Mountain Chameleon

Trioceros montium

Trioceros montium är en medelstor, grön kameleont från bergen i Kamerun. Hanen har två långa horn på nosen, en hög ryggkam och ett segel på svansen, medan honan saknar horn. Arten lägger ägg och kräver mycket hög luftfuktighet och en lugn, tätt planterad inredning. Den är sällsynt i terrariehållning och passar bäst för den erfarne hållaren.

Familj: Chamaeleonidae Tidigare namn: *Chamaeleo montium; Chamaeleo monticum*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**20-25 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**4-6 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog och bergsskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 60 × 90 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Värmeplats	**29-32 °C**
Temperatur, natt	**15-20 °C**
Luftfuktighet	**80-100 %**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**6 mån.**
Kullstorlek	**5-25 ägg**
Kullar per år	**2-3**
Inkubation	**140-160 dagar** vid 22-25 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Nära hotad (NT)**

Om arten

Trioceros montium är en medelstor, trädlevande kameleont. Hanen blir upp till 25 cm totalt, inklusive svans, och honan upp till omkring 20 cm. Hanen har två långa horn som pekar rakt framåt från nosen, en hög, vågig ryggkam och ett ännu högre segel på svansen. Honan har bara små, koniska fjäll i stället för horn och inget svanssegel.

Grundfärgen varierar från lysande till mörk skogsgrön eller blåaktig. Stora, plattformiga fjäll på kroppen kan vara orange, ljusgröna eller himmelsblå, och hanen har ofta en gul, blåkantad rand snett från ryggen ner mot buken. Under uppvisning visar hanen blå, limegröna och gula fläckar på huvud och skuldror. En hona med ägg blir mörkare och visar ofta röd hud mellan de gröna fjällen. Färgerna skiftar med humör, temperatur och stress, inte efter omgivningen.

Det vetenskapliga namnet betyder 'bergens' och syftar på utbredningen i Kameruns berg. Arten är mindre vanlig i terrariehållning än de stora *Trioceros*-arterna, och uppgifterna om skötsel är sparsamma. Terrariemått, UVB-zon och foderkvantiteter är därför lånade från närstående bergsarter.

Läs mer: Ljus och UVB

Utbredning och livsmiljö

Trioceros montium är endemisk för Kamerun och finns längs den södra delen av den vulkaniska bergskedjan, från Mount Cameroon till Manengouba-bergen. Arten har också hittats i Mamfe-distriktet, på Mount Kupe och i Rumpi Hills. Den lever på 600-1.250 m höjd, alltså på bergens lägre och mellersta sluttningar snarare än på topparna.

> **Naturlig utbredning:** Kamerun.

LIVSMILJÖ

Arten lever i fuktig skog på bergssluttningar, i bäckdalar och i molnskog på låg till medelhög höjd, där det faller gott om nederbörd och moln och dimma ofta hänger i träden.

Luftfuktigheten är hög hela dygnet, och nätterna är svalare än dagarna. Djuren sitter i den täta vegetationen och är skygga.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Ett vuxet djur behöver ett terrarium på minst 60 × 60 × 90 cm (längd × bredd × höjd). Arten hålls ensam, och hanar får inte kunna se varandra.

Inred terrariet mycket tätt med levande växter, tunna grenar och kvistar på flera höjder, och se till att det finns bra ljus för växterna. Djuren ska kunna dra sig helt tillbaka i bladverket. Ett hybridterrarium av glas och nät ger ventilation och håller samtidigt kvar fukten, och ett avlopp i botten tar bort överskottsvatten. Bottenmaterial behövs inte.

Stillastående luft ger luftvägsinfektioner, så luften ska vara i rörelse, även när fuktigheten är hög.

TEMPERATUR

Dagstemperaturen ska vara omkring 22-25 °C, med en solplats på 29-32 °C. Ett svalare terrarium med en liten solplats passar bättre än ett varmt.

På natten ska temperaturen sjunka till 15-20 °C, men högst omkring 10 °C under dagstemperaturen.

Kontrollera temperaturen med två termometrar i varsin ände av terrariet.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Mycket hög luftfuktighet är avgörande för arten. Fuktigheten ska vara upp mot 100 %, och djuret ska även på dagen ha tillgång till vatten hela tiden. Dimma terrariet med en ultraljudsfuktare på natten och tidigt på morgonen, och spruta eller droppa på morgonen och sent på eftermiddagen, så att djuret regelbundet har droppar att dricka.

Arten dricker vattendroppar från bladen, inte ur en skål. Använd destillerat vatten i fuktaren och sätt två hygrometrar i varsin ände av terrariet. Grenar och blad ska kunna torka upp emellanåt, så att det inte uppstår mögel och sår.

LJUS OCH UVB

Arten är dagaktiv. Ge 12-13 timmars ljus per dag och ett kraftigt T5 HO-rör eller en LED över terrariets bredd. Växterna i terrariet kräver också mycket ljus.

UVB rekommenderas året runt. Använd Ferguson-zon 2, alltså ett UV-index på högst 1-3 på solplatsen och gott om skugga. En UV-mätare hjälper. UVB-rör byts enligt tillverkarens anvisning.

UTFODRING

T. montium är insektsätare och en god jägare som tar de flesta foderinsekter. Ge syrsor, små gräshoppor, flugor, kackerlacksnymfer och andra småinsekter, där bytet högst är lika stort som avståndet mellan djurets ögon. Låt insekterna röra sig fritt så att djuret jagar dem. Foderskål avråds.

Insekterna ska själva ha näringsrik föda och pudras med kalk. Vitaminer ges sparsamt, eftersom särskilt hanarna är känsliga för överdosering. Ungar får föda dagligen, och vuxna djur får 3-8 insekter varannan dag. Håll djuret smalt och väg det varje månad.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Arten hålls ensam. Djuren är ofta aggressiva mot artfränder, och honan ska hållas åtskild från hanen tills hon är parningsvillig.

Arten är skygg. Kommer man för snabbt eller för nära låter djuret sig ofta falla och springer, blir svart, slår kullerbyttor eller gömmer sig i hörnen nära botten. Den är ett skådedjur, inte ett sällskapsdjur, och hantering ska vara kort och sällsynt. Mörka färger kan vara tecken på kyla, stress eller sjukdom.

Vildfångade djur ska behandlas för parasiter. Med rätt behandling och rätt förhållanden kan arten bli en härdig terrariekameleont.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanen känns igen på de två hornen på nosen, den höga ryggkammen, svanssegel och de klara färgerna, medan honan saknar både horn och segel. Honan är mindre. Könsmognaden inträder efter omkring 6 månader.

PARNING

Aveln kan vara svår, eftersom hanarna ofta är tillbakadragna. Håll honan åtskild från hanen, även utom synhåll, och för henne först till hanens terrarium när hon är parningsvillig. En något svalare period med högre fuktighet kan få hanen att komma igång. Skilj djuren åt när parningen är över eller honan avvisar hanen.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten lägger ägg. Honan blir mörkare när hon bär ägg och lägger dem 2-3 månader efter parningen. En äggkull är på 5-25 ägg, och det kan bli 2-3 kullar per år.

Honan är inte kräsen med läggplatsen och lägger äggen var som helst, så hon ska ha en lämplig äggläggningsbehållare med fuktig jord i terrariet, annars går äggen lätt förlorade.

INKUBATION

Äggen inkuberas vid 22-25 °C, gärna omkring 24 °C med en liten nattlig sänkning. Håll temperaturen jämn och undvik både mycket låga och mycket höga inkubationstemperaturer, för en medeltemperatur är det säkraste valet. Äggen kläcks efter omkring 21 veckor.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna kläcks ofta på en gång och har god aptit. Håll dem i ett hybridterrarium med samma klimat som de vuxna, med mycket lövverk och tunna grenar. Mata dem dagligen med små insekter som bananflugor, små flugor och små syrsor, pudrade med kalk. Ungarna skiljs åt när de växer, och hanar får inte kunna se varandra.

Hälsa och vanliga misstag

Typiska problem och fel i skötseln:

- Uttorkning vid för låg luftfuktighet och för få möjligheter att dricka.
- Inälvsparasiter hos vildfångade djur.
- Luftvägsinfektioner vid stillastående luft eller för blöta ytor.
- Skelettförändringar (MBD) vid för lite UVB eller kalk.
- Överdosering av vitaminer, särskilt hos hanar.
- Sår och mögel av grenar som är blöta hela tiden.
- Ägg som går förlorade eller hålls kvar om honan inte har en lämplig läggplats.

Livslängden är inte dokumenterad. 4-6 år är en uppskattning. Väg djuret varje månad. Kontakta en veterinär med erfarenhet av reptiler vid utebliven aptit, mörk färg, slapphet eller andningssvårigheter.

Läs mer: Vanliga sjukdomar och tecken på sjukdom

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.